

intetgjørelse af de helligste og stærkest begrundede Familierettigheder, skal man ikke indlade sig paa at drøfte; men hvis man vilde sælde samme Dom over en Lov, bygget paa de ovenstaaende Grundtræk, vilde man vistnok komme i Forlegenhed med at angive, hvis Rettigheder derved skulde være krænkede. Thi ligesom der ikke kan være Tale om at tillægge den første Dypretter en Ret til at see den engang fastslaaede Arvfølge opretholdt til evige Tider, saaledes vil man vel ikke kunne betragte de usødte Slægter som Indhavere af Rettigheder til Majoratet, og forsaavidt Nr. 2 aabner Afgang til en Ophævelse, for alle de Nulevende ere døde, er denne Bestemmelse vistnok i god Overeensstemmelse med vor Lovgivnings Grundsatning om, at et Afkald er forbindende for Udstederens Afkom (sfr. Fredg. 21de Mai 1845. § 14.)

Et Medlem (H o l s t e i n - H o l s t e i n b o r g) har ikke kunnet slutte sig til de ovenstaaende Antydninger, fordi han ikke kan dele de øvrige Medlemmers Formening om det Uheldige af Majoratsbaandet og derfor principielt er imod enhver Reform i dette Forhold, som gaar ud over, hvad der er Grundlovens uomtvistelige Fordring. Et andet Medlem (C. B. N y - h o l m), maa være af den Formening, at man, ved at optage selve Spørgsmaalet om Løsningen af Majoratsbaandet til Behandling, vil skabe Sagen mange Modstandere og derved træde veien for den Reform, som formeentlig lettere vilde kunne gjenneføres, nemlig den i Udcastet tilstræbte Frigjørelse af Forderne, men han har tvovrigt ikke nogen principiel Betænkelse ved den ovenantvode Løsning.

Efter disse Bemærkninger skal Udvalget gaar over til Behandlingen af selve det foreliggende Forslag. Med Hensyn til dette have væsentlig de samme Betragtninger for og imodgjort sig gjældende i dette Udvalg som i det forrige. Da disse Synspunkter ere, saa udførligt behandlede i den ifjor afgivne Betænkning, skal man indskrænke sig til at henvise til den.

Udvalget er imidlertid stemt for denne Sags videre Fremme, nogle Medlemmer, fordi de ansee Forslaget for at være den i og for sig heldigste Opfyldelse af Grundlovens Bud, andre — som vilde foretrække en videregaaende Foranstaltning — fordi de erkende, at det dog under alle Omstændigheder vilde være en Binding at naae det mere begrænsede Formaal, Udcastet har sat sig. Enkelte af disse Medlemmer (B e r g, C. H a n s e n og H. H a n s e n) maae dog betinge deres Tilslutning af, at der i Udcastet indføres Bestemmelser, der sikke de paa Majoraterne værende Fæstere mod den Forringelse i deres Stilling, som disse Medlemmer frygte for at vilde blive en Følge af Godsæts Overgang til fri Eiendom, idet der hos de nye Eiere af Godsæt skulde være mindre Tilbøielighed til at sælge Bøndergodsæt paa billige Billaar til Bønderne end hos de tidligere Majoratsbesiddere. Disse Medlemmer formene derfor, at Bøndergodsæt bør holdes udenfor Lovens Omraade. Vel kunde de gaar ind paa, at H o v e d g a a r d s j o r d e r n e bleve frigjorte, uden at Fæstegodsæt var overgaaet til Selveie, naar der samtidig blev truffet betryggende Bestemmelser for Fæsterne under de saaledes forandrede Forhold; men da dette vilde kræve en Række af indgribende Vædringsforslag til Lovforslaget, hvilke det neppe vilde være hensigtsmæssigt at fremsætte paa det nuværende Tidspunkt af Rigsdagens Samling, har man foretrukket at gaar den i Forslaget under Nr. 1 betegnede Vet, hvorefter Fæstegodsæt, heelt eller deelviis, skal være overgaaet til Arvesætte eller Selveie, forinden det øvrige Gods, heelt eller deelviis, kan løses fra det fidekommisjariske Baand. Fleertallet kan vel billige Forslagets Opgave, saa fuldstændig som muligt at fjerne Frygten for, at nogen Fæsters Stilling skulde blive factist forringet, men anseer ikke en Bestemmelse, der vil gjøre Loven saa lidet betydende, for en virkelig Løsning af Opgaven. Nogle af dets Medlemmer dele derhos ikke den omtalte Frygt, idet de i Genhold til, hvad der er udvillet i Betænkningen fra ifjor, ansee det for ubegrundet, at der skulde være større Tilbøielighed til at sælge Bøndergods hos Majoratsbesiddere end hos Eiere af frie Gods, og derhos fremhæve,